

Отож, під час нашого дослідження було виявлено, що інверсія з not only...but є найчастотнішою, окрім неї також вжито інверсію з only when, функція яких в газетному дискурсі виступає для привертання уваги, надання експресивності та наголошення цінної інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мороховский А. Н. Стилистика английского языка / О. П. Воробьева, Н. И. Лихошерст, З. В. Тимошенко. – К. : «Вища школа», 1984. – 248 с.
2. Семчинський С. В. Загальне мовознавство / С. В. Семчинський. – К. : Вища школа, 1988. – 327 с.
3. Старшинова Е. К. Практическая грамматика английского языка / Е. К. Старшинова, М. А. Васильева, А. И. Шилюгина. – М.: Издательство Московского университета, 1970. – 215 с.
4. How to Protect Yourself and Prepare for the Coronavirus. *New York Times*. <https://www.nytimes.com/article/prepare-for-coronavirus.html?auth=login-google>
5. *New York Times* <https://www.nytimes.com/2020/04/17/well/live/coronavirus-contagion-spread-clothes-shoes-hair-newspaper-packages-mail-infectious.html>
6. *New York Times* <https://www.nytimes.com/2020/04/13/opinion/coronavirus-immunity.html>
7. Retrieved from <https://www.nytimes.com/2020/04/18/health/coronavirus-america-future.html>

Прядка А. О.

група 341.2

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Подосиннікова Г. І.

ТРУДНОЩІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В КРИТИЧНОМУ ЧИТАННІ НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНИХ АВТЕНТИЧНИХ КОРОТКИХ ОПОВІДАнь В УЧНІВ 10-ГО КЛАСУ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Формування компетентності в критичному читанні (КЧ) є складником мети навчання англійської мови, який набуває особливої актуальності у світлі завдання формувати медіаграмотність програми «Нова Українська школа» Міністерства освіти та науки України.

Критичне читання (КЧ) – це цілеспрямований і рефлексивний процес осмислення, аналізу, оцінки письмових матеріалів, з метою розумного та адекватного реагування на прочитане [3, с. 2]. До вмінь критичного читання відносять: вміння знаходити виділяти інформацію у тексті, знаходити головну ідею та мету автора тексту; робити правильні висновки від прочитаного; визначати авторський тон, в тому числі розпізнавати різні відтінки іронії; знаходити сховані припущення, виявляти аргументи, зважувати докази; розпізнавати хибні заклики, претензії та поширені логічні помилки [4, с. 12, 13].

Ефективним засобом для досягнення цієї мети є сучасні автентичні короткі оповідання (АКО). Потенціал їх використання в навчанні читання пов'язаний із насиченістю імпліцитною інформацією, що дає простір для інтегрованого формування лінгвосоціокультурної компетентності, цінностей, естетичного почуття, занурення в зміст тексту та критичного аналізу [1].

Незважаючи на свої переваги при формуванні вмінь КЧ, в шкільній практиці АКО з цією метою використовуються недостатньо системно, що пов'язано з лінгвістичними особливостями АКО (відхилення від норм, метафори, виразність, образність, територіальні, соціальні та професійні особливості діалектів та конотації тощо).

Серед основних труднощів формування англомовних умінь КЧ на матеріалі сучасних АКО в учнів 10 класу закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) виокремлюють такі типи труднощів. **Мовні труднощі** – це велика кількість незнайомих школярам слів та словосполучень, лексичних одиниць, які перешкоджають, створюють певний дискомфорт при читанні: 1) слова, які є частиною стійких або ідіоматичних словосполучень та мають інший сенс (a fire – вогонь, але to lack fire – не вистачати ентузіазму); 2) слова, значення яких потрібно пояснювати за допомогою певного коментаря; 3) незнайомі аббревіатурні скорочення (OSHA – Occupational Safety and Health Administration); 4) діалектизми та жаргонізми (a tuxedo – смокінг) [2]. **Мовленнєві труднощі** – це нераціональне та не відповідне навчальній програмі певного класу мовленнєве оформлення АКО, яке ускладнює розуміння прочитаного: 1) прислів'я, приказки, афоризми, вислови та інше; 2) довгі абзаци; 3) довгі описові фрагменти: сцени, картини, портрети, характеристики і т.п.; 4) розлогі думки логічного і/або емоційного характеру [2]. Також сюди відносяться певні труднощі, які пов'язані зі стилістикою автентичних коротких оповідань: 1) слова з емоційним забарвленням; 2) тропи: метафори, метонімія, порівняння, епітети і т.д.; 3) піднесена, поетична лексика; 4) риторичні питання, поетичні структури і складні риторичні фігури [2]. **Змістовні труднощі** – це труднощі, які пов'язані зі змістом тексту АКО: 1) імпліцитна інформація; 2) експліцитно образні засоби, такі, як порівняння, метафори, епітети [2]. **Композиційні труднощі** – це труднощі пов'язані із структурою тексту АКО: 1) нехронологічна послідовність подій; 2) «відкрита» композиційна структура: відсутність експозиції, «початок з середини»; 3) пропуск одного з компонентів «закритої» структури; 4) ретардація, експозиційні зупинки [2]. **Смислові труднощі** – це труднощі, які пов'язані із значенням слів або змісту тексту: 1) переносне значення слів; 2) відмінності в тезаурусах читача й автора; 3) алегоричне або символічне викладення автором ідеї оповідання [2].

Усвідомлюючи цю закономірність, можна пропонувати вправи для нейтралізації певних труднощів. При цьому, одні негативні сторони можуть нейтралізувати інші. Наприклад, низький рівень прогнозування одиниць спричиняє певний дискомфорт при читанні, проте це привертає увагу та стимулює продовжувати читання тексту далі [2]. На дотекстовому етапі слід зняти мовні та мовленнєві труднощі. На текстовому та післятекстовому етапах знімаються композиційні, змістовні та смислові труднощі розуміння АКО, таким чином учні вчаться аналізувати та оцінювати прочитане, ставити запитання про те, що прочитали, як вони його зрозуміли [2].

Таким чином, хоча використання АКО у формуванні компетентності в КЧ може викликати в учнів 10 класу певні труднощі та психологічний дискомфорт, особливо на початку роботи з АКО, але в подальшій роботі вони стимулюватимуть глибоке розуміння і критичне осмислення цього жанру літератури; приносять естетичне задоволення, долучають до культури країни, а також служать засобом збагачення лексики читача тощо. Важливо, що АКО повинні бути адекватно дібраними з урахуванням згаданих труднощів та відповідати рівню складності для учнів 10 класу ЗЗСО [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Подосиннікова Г. І. Навчання студентів-філологів ідіоматичних предикативних конструкцій англійського розмовного мовлення на матеріалі автентичних художніх текстів : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2002. – 24 с.
2. Смелякова Л. П. Учёт сложности и доступности художественного текстового материала как предпосылка реализации его отбора для языкового вуза // Иноземні мови. – 1996. – № 1. – С. 25-28.
3. Kang Liu. Developing Critical Reading Skills through Stylistic Analysis in Integrated College English Classroom. Dazhou: Sichuan University of Arts and Science, 2019. – 6 p.
4. Spears D. Developing Critical Reading Skills. San Francisco: McGraw-Hill College, 1999. – 624 p.